E Bibija (rromano alav pala e dejaki vaj dadeski phen) ande nesave Srbijake thana goditilpe sar e Devleski daj. E Bibija sas but pistarrdi sar jek godetimasko kulto, ba anglal o angluno lumijako maripe ek rromnjake avilas ando suno, thaj sikadas la kaj trubul te godetisaren lako anav, thaj lako dives.

Ande kova vrama ane Srbija thaj sakonak sas but baro nasvalipe, sar kaj si ekolera, buhljarrdo, thaj but Roma thaj lenge chavore merenas kale nasvalimastar. E Bibija ando suno phendas e rromnji te kerel xabena thaj e čhavorren te kidel tala jek ambrolin, thaj kote te pravarel len. E rromni kana kerdas gija, but rroma thaj čhavorre sastile.

Katar kova vrama godetisarelpe thaj bajrakarelpe e Bibijako dives, jek religijako kultno dives, savo istarrdolpe ando Marzo, shtar kurke angla o Baro Parashtuj. E ortodoksikane Roma kidinjavon utrujal e Ambrolin, te si thulo kašt, keren cikne xiva ande leste thaj kote phabaren memelja. Anen pesa xabena thaj pibena, thaj ulaven maškar peste. Alosaren jekhe rromes savo si "kolachari", dikhen le sar dad e godetimasko dad, savo sa o godetipe kerel, savo e rromen akharel utrujal o Bibijako kasht. Kote rudyin e Bibijake, sastipe te del lenge čhavorren thaj lenge familijenge. Nasvale manusha aven thaj kote beshen te saston.

O kašt utrujal savo dodetipe e Bibijako dives akharrdol "Bibijako kašt" a kana lel o kašt te putrel pire luludya, kova akharen "Bibijake kan".

Akava godetimasko kulto sa maj but trušulne Roma godetin, thaj si gava kaj vie gazhe godetin thaj bajrakaren e Bibija kethanes e Romenca, sar kaj si o gav Leštani paša o Beograd. Kate si e godedimasko "kolachari" e gavesko rashaj.

E Bibija si dikhindi sar jek šuki bari romni, bare bihulavde balengi, a nesave Roma dikhen la vi sar jek khanyi, pala save, kana urjal, urjan vi lake cikne khanyora.

O etnologikano sikipe gindinel kaj si e Bibija evropuni verzija jekhe purane Indijake somnalimasko savo e Roma istarrde ande po seripe sar kaj sas e Durgu, savi shaj paruvel piro karaktero: kana si trutno mothavdolpe sar e Candi, kana zhutil thaj sastarel si Tara, vaj mothavdolpe sar vie e Kali.

***

Bibija, más néven Bibijaka vagy Bibijača, a szerbiai és bulgáriai romák körében népszerű ünnep. Ideje márciusban, a pravoszláv nagyböjt első péntekén van.
Az ünnepet valamikor az 1860-as években ülték meg először.

A legendás Bibija létező személy volt, egy idősebb cigányasszony, aki a kolera-járvány idején gyógyfüvekkel és megszentelt gyümölccsel gyógyította meg a cigánygyerekeket. Ezért a

szerbiai cigányoknál a nők és a gyerekek védőszentjének számít. Több balkáni roma női szervezet is viseli a nevét.

Bibija tiszteletére gyümölcsfát szokás ültetni, amit Bibija ünnepére színes szalagokkal, virágokkal és égő gyertyákkal feldíszítenek. Ehhez hasonló népszokás ismeretlen az európai népeknél, de annál gyakoribb Indiában. A "szent fa" gyümölcsét gyógyahtásúnak tartják.

Bibija ünnepén összegyűlnek a romák és közösen étkeznek, először is a gyerekeket ültetik a közös asztalhoz. Böjti időszak lévén az aztalra böjtös ételek kerülnek, de sokféle, és nagy mennyiségben; elsősorban sülthal, krumplisaláta, babsaláta és babfőzelék, valamint tekintettel a gyerekekre, rengeteg sütemény. Hogyhogy-hogysem, a böjt ellenére azért a töltött káposzta is az asztalra kerül...

Forrás:

http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:3QzEyvEqdLAJ:romanesthan.blogspot.com/2009/03/unnep-bibija.html+&cd=16&hl=hu&ct=clnk&gl=hu